

Jerzy Krzywaźnia

Sługa Boży

**ks. Franciszek Strugała (1904 - 1942) -
Świadek Wiary w Pamięci Pokoleń**

Jerzy Krzywaźnia

Sługa Boży

**ks. Franciszek Strugała (1904 - 1942) -
Świadek Wiary w Pamięci Pokoleń**

Rojów 2025

I.

Wstęp i motywacja publikacji

Celem niniejszej publikacji jest opracowanie form upamiętnienia postaci Sługi Bożego, ks. Franciszka Strugały, którego życie i działalność stanowią istotny element dziedzictwa duchowego oraz kulturowego. Osoba ta, poprzez swoje czyny, nauczanie i świadectwo wiary, odegrała znaczącą rolę w historii wspólnoty, do której należała, a jej przesłanie pozostaje aktualne i inspirujące również dzisiaj.

W artykule podjęta zostanie próba przedstawienia różnych możliwości upamiętnienia tej wyjątkowej postaci, zarówno w przestrzeni materialnej – poprzez pomniki, tablice pamiątkowe czy nazwy ulic – jak i w wymiarze niematerialnym, obejmującym inicjatywy edukacyjne, wydarzenia rocznicowe czy działania popularyzatorskie. Analiza uwzględni przykłady upamiętnień w regionie oraz ich wpływ na społeczność lokalną i szerszą opinię publiczną.

Ważnym aspektem opracowania będzie także kontekst religijny i społeczny, w jakim funkcjonował Sługa Boży, a także znaczenie jego dziedzictwa dla kolejnych pokoleń. Artykuł ma na celu nie tylko przybliżenie sylwetki tej wyjątkowej osoby, ale także wskazanie skutecznych sposobów zachowania jej pamięci dla przyszłych generacji.

Postać ks. Franciszka Strugały popularyzuję w regionie od ponad trzech dekad – najpierw na lekcjach historii, później na moim blogu¹, wreszcie za pomocą publikacji.

- Śladami historycznych inskrypcji kraszewickiego cmentarza i kościoła (w)

Ostrzeszowska Kronika Regionalna, R.6/2013, s. 44–49

- *W Dachau był numerem: 28313. Wspomnienie Sługi Bożego ks. Franciszka*

Strugały (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 31 2/2024, s. 2-3²

Opracowałem także okazjonalne artykuły z okazji 80. rocznicy śmierci ks. Franciszka Strugały publikowane na stronie Urzędu Gminy w Kraszewicach³ i Parafii pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Kraszewicach⁴

---

¹ [Szkice historyczne - Jerzy Krzywaźnia: Sługa Boży ks. kpt. rez. Franciszek Strugała \(1904 - 1942 r.\) - Proboszcz kraszewicki, Męczennik Dachau](#)

² Jerzy Krzywaźnia, [W Dachau był numerem: 28313. Wspomnienie Sługi Bożego ks. Franciszka Strugały](#), „Ostrzeszowska Kultura” (31),

³ [80 rocznica śmierci Ks. Franciszka Strugały](#)

⁴ [80 rocznica męczeńskiej śmierci Sługi Bożego ks. Franciszka Strugały - Aktualności - Parafia pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła](#)

II.

Sługa Boży ks. Franciszek Strugała (1904-1942)⁵

Franciszek Strugała urodził się 23 marca 1904 roku w miejscowości Jaworzno koło Wielunia, obecnie w powiecie Olesno, województwo opolskie. Jego rodzice zarządzali własnym gospodarstwem rolnym w Jaworznie. Po ukończeniu szkoły podstawowej w rodzinnej miejscowości, rozpoczął edukację w gimnazjum w Częstochowie, a później przeniósł się do Liceum imienia Piusa X we Włocławku.

W 1925 roku wstąpił do Seminarium Duchownego we Włocławku, a edukację kontynuował w Krakowie. Świecenia kapłańskie otrzymał 9 czerwca 1929 roku z rąk biskupa

---

⁵ Tekst oparłem na własnym tekście: „W Dachau był numerem: 28313. Wspomnienie Sługi Bożego ks. Franciszka Strugały” (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 31 2/2024, s. 2-3
[kwartalnik_nr31_calosc_druk_krzywe.pdf](#)

Teodora Kubiny w Częstochowie. Następnie pełnił posługę w parafiach w Dankowie, Bęczkowicach, Częstochowie, Zawierciu, Wieluniu i Strzemieszcach.

W czerwcu 1937 roku został mianowany administratorem parafii Kraszewice w dekanacie wieruszowskim, a 30 kwietnia 1938 roku proboszczem tej parafii. Ks. Strugała rozpoczął prace remontowe na plebanii, podnosząc jej standard o piętro. Prac tych nie ukończył przed wybuchem wojny. Już w pierwszym roku pobytu w Kraszewicach zdobył zaufanie lokalnych wiernych. Zgoda władz diecezjalnych pozwoliła mu na pełnienie funkcji radnego w radzie gromadzkiej i gminnej. Ksiądz Franciszek Strugała miał wojskowy stopień kapitana rezerwy; został mianowany kapelanem rezerwy 28 kwietnia 1939 roku (ze starszeństwem od 1 stycznia tegoż roku).

Po wybuchu II wojny światowej, pod niemiecką okupacją, wszyscy kapłani z terenów włączonych do Warthegau (Kreis Wieluń) zostali deportowani do obozu koncentracyjnego w Dachau, gdzie większość z nich została zamordowana. Na terenie powiatu wieluńskiego przetrwała tylko jedna parafia w Rudzie koło Wielunia.

Proboszcz parafii Kraszewice, ks. Franciszek Strugała, został aresztowany przez Niemców 6 października 1941 roku. Kronika parafialna relacjonuje: „Po aresztowaniu proboszcza kościół został zamknięty i zapieczętowany. W tym okresie został całkowicie obrabowany i zbezczeszczony przez rozsypanie Postaci Eucharystycznych od ołtarza aż do zakrystii”.

Zgodnie z rodzinną relacją (p. Andrzeja Franczyka⁶), żandarmi wcześniej ostrzegli ks. Strugałę o nadchodzącym aresztowaniu. Prawo kanoniczne pozwalało na opuszczenie parafii w obliczu zagrożenia życia, ale ks. Strugała stwierdził, że przysiągł nie opuścić ołtarza. W noc aresztowania, żandarmi, którzy go ostrzegli, nie okazali już życzliwości, nie pozwalając mu nawet zabrać ciepłej odzieży, podczas gdy była to wczesna i zimna jesień. Wspomnianą noc ks. Strugała spędził na modlitwie w kościele, skąd żandarmi go zabrali – według przekazu siostry księdza Heleny, która wówczas mieszkała na parafii w Kraszewicach.

Kościół parafialny został zdewastowany. Księdza Strugałę przetrzymywano w obozie przejściowym w Konstantynowie, a 30 października 1941 roku wywieziono go do obozu koncentracyjnego w Dachau (numer obozowy 28313). Mimo obozowego życia i nieludzkich cierpień, zwłaszcza w Dachau, pozostał wierny kapłaństwu Chrystusowemu. Wyczerpany ekstremalnymi warunkami obozowymi, w zimie i wiosną 1942 roku (Wielki Post) ciężko

---

⁶ Andrzej Franczyk, wnuk Piotra, brata ks. Franciszka Strugały

zachorował. Zmarł 2 kwietnia 1942 roku w wieku 38 lat, w wyniku tortur, wycieńczenia i bólu, śmiercią męczeńską.

„Biała Księga” Martyrologium Duchowieństwa Polskiego XX wieku (lata 1914-1989) informuje, że urna z prochami Sługi Bożego ks. Franciszka Strugały od 1950 roku jest przechowywana na cmentarzu Am Perlacher Forst, w miejscu zwanym Ehrenhain I (Gaj Pamięci nr 1), w Monachium, oznaczonym numerem K2915. Skremowanie najprawdopodobniej miało miejsce w krematorium przy niemieckim Ostfriedhof (Cmentarz Wschodni) w Monachium.

Uroczyste rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego miało miejsce w katedrze we Włocławku 26 stycznia 1992 roku o godzinie 15:00. Od tej chwili zamordowanym kapłanom, objętym procesem beatyfikacyjnym, przysługiwał oficjalnie tytuł Sług Bożych.

Już po zakończeniu zbierania dokumentów i prac trybunału rogatoryjnego, siostra zakonna Eleonora Ciomek z parafii w Kraszewicach przekazała informację, że po wojnie (prawdopodobnie w 1949 roku) odwiedził Kraszewice ksiądz biskup z Włocławka, były więzień Dachau. Jego wizyta miała charakter prywatny, a podczas niedzielnej mszy wygłosił kazanie, w którym wyjaśnił, że musiał przybyć, aby spełnić ostatnią wolę przekazaną mu w obozie przez śp. księdza Franciszka Strugałę. Testament brzmiał: „Powiedz moim parafianom, że moje cierpienia i śmierć w obozie ofiarowałem za moją parafię, za wszystkich moich parafian, że modliłem się za nich”.

Dwadzieścia sześć lat temu, 13 czerwca 1999 roku, ks. Franciszek Strugała (1904–1942), proboszcz z Kraszewic, został oficjalnie ogłoszony Sługą Bożym. Sto lat temu rozpoczął formację w seminarium duchownym.

III

Upamiętnienie ks. Franciszka Strugały na terenie parafii Kraszewice

W okresie powojennym na ścianie kościoła w Kraszewicach parafianie ufundowali tablicę pamiątkową poświęconą ks. Franciszkowi Strugale. Widnieje na niej napis:

„Ty kapłanem na wieki.

Ks. Franciszek Strugała proboszcz parafii Kraszewice. Zginął w Dachau dnia 2.4.1943 r⁷.

Wdzięczni parafianie”

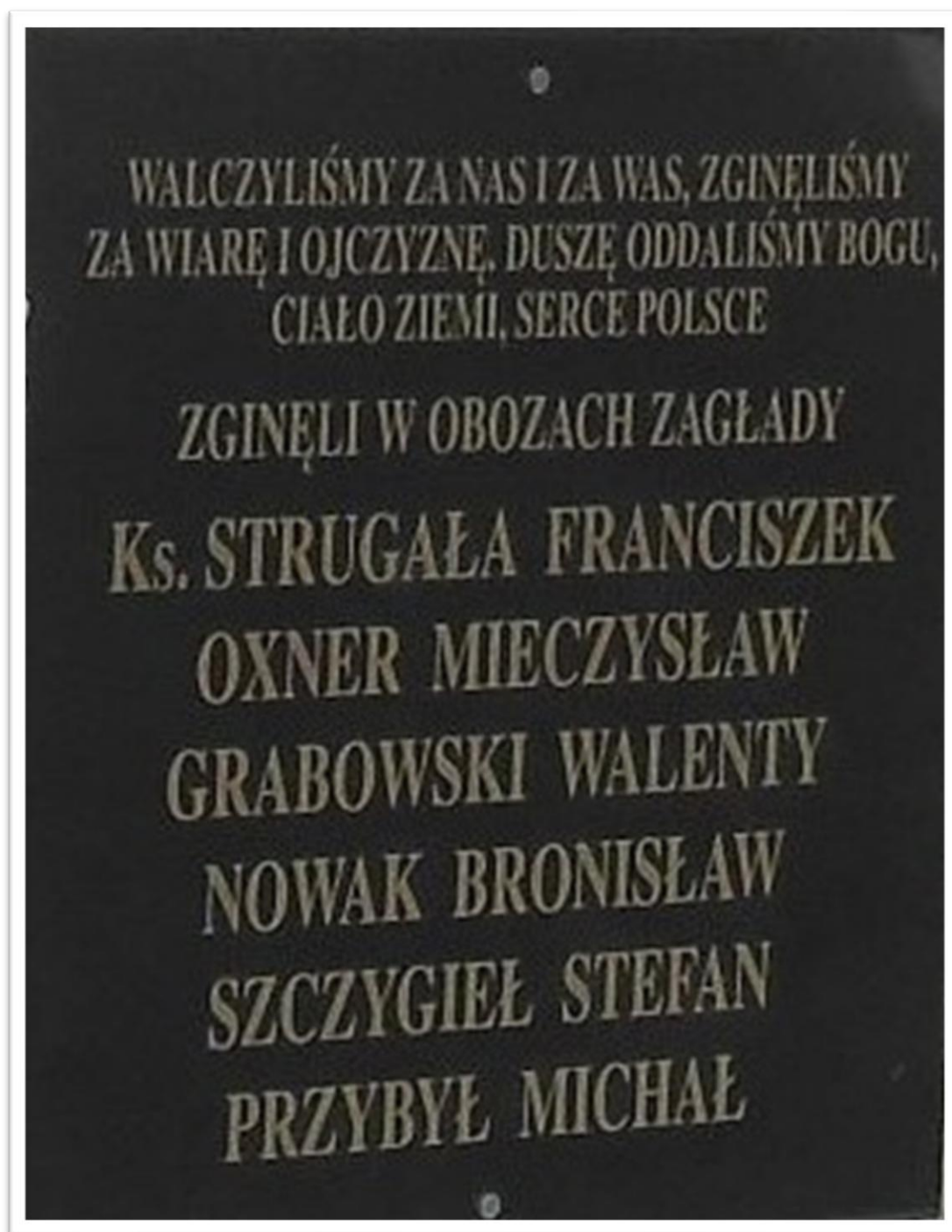
⁷ Na tablicy znajduje się błędna, roczna data śmierci kapłana. Prawidłowa to 1942 r.

Nagrobek symboliczny ks. Franciszka Strugały znajduje się na cmentarzu w Kraszewicach.

Ksiądz Franciszek Strugała został uhonorowany na pomniku ofiar pierwszej i drugiej wojny światowej w Kuźnicy Grabowskiej.

WALCZYLIŚMY ZA NAS I ZA WAS, ZGINĘLIŚMY
ZA WIARĘ I OJCZYZNĘ, DUSZĘ ODDALIŚMY BOGU,
CIAŁO ZIEMI, SERCE POLSCE

ZGINĘLI W OBOZACH ZAGŁADY

Ks. STRUGAŁA FRANCISZEK

OXNER MIECZYSŁAW

GRABOWSKI WALENTY

NOWAK BRONISŁAW

SZCZYGIEŁ STEFAN

PRZYBYŁ MICHAŁ

Więcej na temat osób zmarłych w obozach zagłady uwiecznionych na pomniku w Kuźnicy Grabowskiej można przeczytać na moim blogu [Szkie historyczne - Jerzy Krzywaźnia: Zginęli w obozach zagłady - Pomnik w Kuźnicy Grabowskiej.](#)

Jego pamięć została również uwieczniona na tablicy pamiątkowej na cmentarzu w Kraszewicach⁸.

⁸ [Cmentarz parafialny Kraszewice](#)

**TABLICA
PAMIĄTKOWA**

**POLEGŁYCH ŻOŁNIERZY W. P.
1939**

**JÓZEF OWCZAREK
EDWARD GRACZ
STEFAN PLEWIŃSKI**

**ZAGINIONYCH W OBOZACH
I ODDZ. PARTYZANCKICH
1939 – 1945**

**KS. FRANCISZEK STRUGAŁA
ROMAN PLEWIŃSKI
BRONISŁAW RAPALSKI**

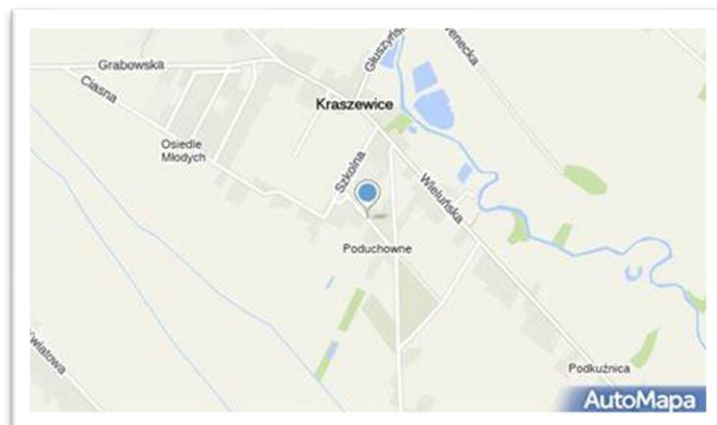
CZEŚĆ ICH PAMIĘCI

 2014

IV

Ulica ks. Franciszka Strugały w Kraszewicach (2011)

Od 2011 roku jedna z ulic Kraszewic ((od ul. Plac Wolności do ul. Wieruszowskiej), nosi imię Księdza⁹¹⁰.

Stanisław Jeziorny, wieloletni naczelnik i wójt gminy wspomina że ulica została nazwana imieniem kapłana na prośbę s. Eleonory Ciomek¹¹.

⁹ [Uchwała](#) NR V/21/2011 RADY GMINY KRASZEWICE z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie nadania nazw ulic.

¹⁰ Źródło mapy: [Strugały, ks. Kraszewice, Ulica, 63-522](#)

¹¹ Więcej na temat tej postaci: [Szkice historyczne - Jerzy Krzywaźnia: S. Eleonora Ciomek - szkic biograficzny](#)

V

„Rok ks. Franciszka Strugały w gminie Kraszewice” (2022)

Uchwała nr XXXVIII/259/2022 Rady Gminy Kraszewice z dnia 28 stycznia 2022 r. w par.1 stwierdzała że: *Z okazji 80. rocznicy śmierci ks. Franciszka Strugały, oddając hołd kapłanowi który poświęcił swoje życie w obronie swojej wiary i polskości oraz w oddaniu za pamięć, Rada Gminy Kraszewice ustanawia rok 2022 w Gminie Kraszewice Rokiem ks. Franciszka Strugały*¹².

2 kwietnia 2022 r. uczczono pamięć ks. Franciszka Strugały w kościele parafialnym w Kraszewicach uroczystą mszą św. sprawowaną przez proboszcza ks. kan. Piotra Pasia w koncelebrze z ks. wikariuszem Marcinem Walczakiem. Uroczystość odbyła się w 80. rocznicę męczeńskiej śmierci w niemieckim obozie koncentracyjnym KL Dachau¹³.

Po mszy św. Przewodniczący Rady Gminy Kraszewice Artur Chowański odczytał referat na temat życia i męczeństwa F. Strugały przygotowany przez Jerzego Krzywaźnię.

¹² Uchwała nr XXXVIII/259/2022 Rady Gminy Kraszewice z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia roku 2022 w Gminie Kraszewice Rokiem ks. Franciszka Strugały. [Uchwała XXXVIII/259/2022](#)

¹³ [80 rocznica męczeńskiej śmierci Sługi Bożego ks. Franciszka Strugały - Aktualności - Parafia pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła](#)

Następnie Wójt Gminy Kraszewice Konrad Kuświk z Arturem Chowańskim Przewodniczącym Rady Gminy i Stanisławą Zdych Wiceprzewodniczącą Rady Gminy w towarzystwie pocztów sztandarowych ze szkół złożyli wiązanek kwiatów i zapalone znicze pod tablicą upamiętniającą postać byłego proboszcza¹⁴.

---

¹⁴ [80 rocznica śmierci Ks. Franciszka Strugały - Aktualności - Urząd Gminy Kraszewice](#) (dostęp 12.02.2025)

Ksiądz Franciszek Strugała wspominany jest szczególnie w dniu rocznicy jego urodzin 23 marca oraz śmierci 2 kwietnia. Pamiętamy o Nim również 29 kwietnia - Dzień Męczeństwa Duchowieństwa Polskiego podczas II wojny światowej, a także 13 czerwca, kiedy został oficjalnie ogłoszony Sługą Bożym.¹⁵

¹⁵ Więcej o obchodach [Kraszewice: rok 2022 rokiem ks. Franciszka Strugały - Ostrzeszów Radio ESKA](#)

VI.

Sługa Boży ks. Franciszek Strugała w kulturze i sztuce

1 grudnia 2024 roku w Kraszewicach odbył się wernisaż wystawy „Ceramiczny świat”. Była to ekspozycja prac uczestników projektu „Międzypokoleniowe, historyczne warsztaty ceramiczne”, zrealizowanego w ramach stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wystawa była prezentowana w restauracji Łużyczanka (1–2 grudnia) oraz w Bibliotece Publicznej Gminy Kraszewice w dniach 3–7 grudnia 2024 roku.

Warsztaty prowadziła pani Karina Pacyna, stypendystka programu ogłoszonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dziedzinie animacji i edukacji kulturalnej. Konkurs rozstrzygnięto 29 grudnia 2023 r. i przyznano stypendium twórcze oraz stypendia z zakresu upowszechniania kultury na 2024 r.

Jedną z upamiętnionych postaci był ksiądz Franciszek Strugała.^{16 17 18}. W ramach zajęć „Ksiądz Franciszek Strugała - światelko pamięci” uczestnicy lepili lampiony, świeczniki czy atrybuty religijne.¹⁹

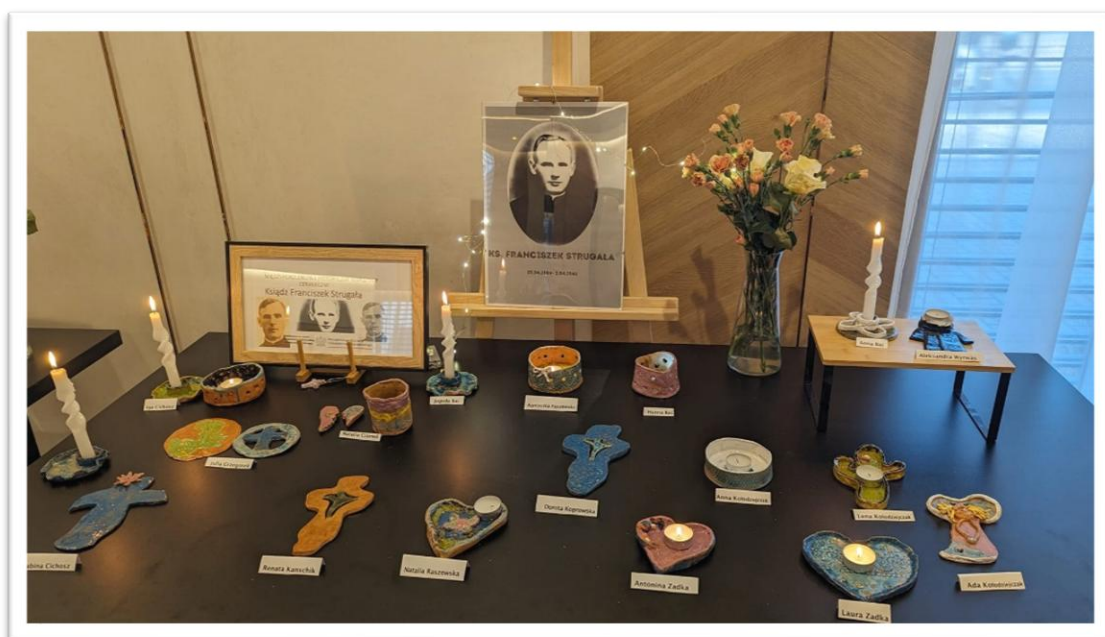

¹⁶ [Ceramiczny świat w Kraszewicach \[ZAPROSZENIE\] - Ostrzeszów INFO](#)

¹⁷ [Międzypokoleniowe historyczne warsztaty ceramiczne - Czas Ostrzeszowski](#)

¹⁸ [Wystawa uczestników warsztatów ceramicznych w Kraszewicach – Powiat Ostrzeszowski](#)

¹⁹ [Kraszewice: „Międzypokoleniowe historyczne warsztaty ceramiczne” - pulstygodnia.pl](#)

Fot. Karina Pacyna

VII.

Narodowy Dzień Męczeństwa Duchowieństwa Polskiego

29 kwietnia 2022 roku obchodzono Narodowy Dzień Męczeństwa Duchowieństwa Polskiego, przypadający w rocznicę wyzwolenia obozu koncentracyjnego w Dachau. Dzień ten miał na celu upamiętnienie księży, którzy padli ofiarą systemów totalitarnych.

Aby uczcić ich pamięć, Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej zorganizowała Szkolny Konkurs Historyczny Pamięci Sługi Bożego ks. Franciszka Strugały. Patronat nad wydarzeniem objął Wójt Gminy Kraszewice, pan Konrad Kuświk, który ufundował nagrody dla laureatów.

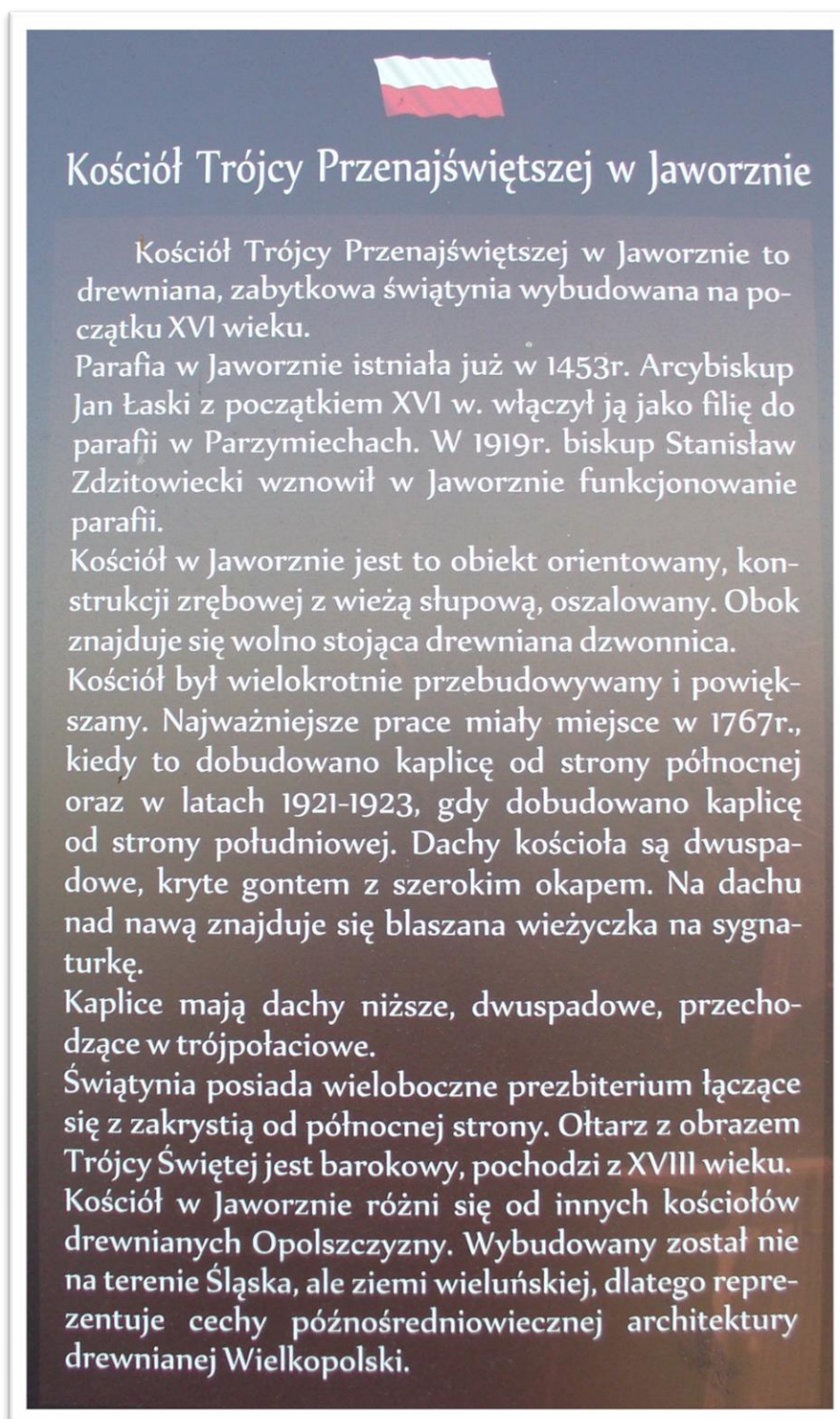
Wśród nagrodzonych znaleźli się: Kinga Korzańska (I miejsce), Mateusz Bednarek (II miejsce), Mikołaj Bednarz (III miejsce), Katarzyna Stanik (IV miejsce) oraz Maciej Wabnik i Mateusz Gawełek (V miejsce). Na zdjęciu także Jerzy Krzywaźnia (organizator wydarzenia i konkursu) oraz dyr. Szkoły Ewa Trzeciak.

VIII.

Upamiętnienia poza parafią Kraszewice

W Jaworznie, rodzinnej miejscowości na ścianie Kościoła Trójcy Przenajświętszej uczono księży pomordowanych przez hitlerowców m.in. ks. Fanciszka. Strugałę.

Fot. Andrzej Franczyk

Tekst tablicy:

KU UCZCZENIU PAMIĘCI
 KSIĘŻY POMORDOWANYCH PRZEZ HITLEROWCÓW
 W LATACH OKUPACJI 1939-45
 KS. JÓZEFA PIEKIELIŃSKIEGO²⁰
 KS. FRANCISZKA STRUGAŁY
 KS. JANA WIECZORKA²¹
 WDZIĘCZNI PARAFIANIE
 I KS. PROB. Z. LEWIŃSKI
 JAWORZNO W R.P. TYSIĄCLECIE CHRZTU POLSKI
 1966

²⁰ Józef Piekieleński, ur. 4.II.1897r. w Szadku, proboszcz w Jaworznie, aresztowany we wrześniu 1939r., więziony w Łodzi i na Radogoszczu, zwolniony w styczniu 1940 r., ponownie aresztowany 6.X.1941r., więziony w Konstantynowie, od 30.X.1941r. w Dachau (nr 28316), zmarł 9.III.1942r. (Na Sieradzkich Szlakach 2008 R. 24, nr 1 (U704 s.6)

²¹ Ks. Jan Wiczorek urodził się w 1899 r. w Jaworznie (powiat wieluński). Po ukończeniu studiów teologicznych we Włocławku w 1922 r. rozpoczął pracę duszpasterską jako wikariusz w Izbicy Kujawskiej. W 1926 r. został opiekunem pofranciszkańskiego klasztoru w Radziejowie Kujawskim, gdzie kierował jego odbudową i organizował obchody 600-lecia Zwycięstwa Płockiego. W kolejnych latach pracował w Radziejowie, Pyzdrach i Słupcy, angażując się w działalność społeczną i pomoc potrzebującym. Był także autorem broszury O dobro i honor Polski, w której poruszał problem bezrobocia. W 1940 r. objął parafię w Opatówku, a w 1941 r. został aresztowany i zesłany do obozu w Dachau, gdzie zginął 12 czerwca 1942 r. ([Gminna Biblioteka Publiczna im. Braci Gillerów w Opatówku](#) (dostęp 13.02. 2025)

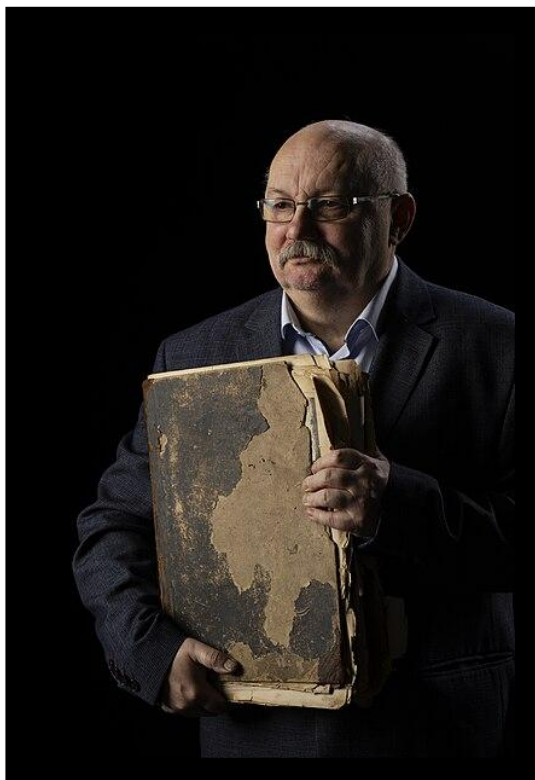
W Sanktuarium Matki Boskiej Pocieszenia w Wieluniu znajduje się tablica poświęcona uczczeniu kapłanów ziemi wieluńskiej, którzy ponieśli śmierć męczeńską za wiarę i ojczyznę w czasie II wojny światowej.

fol. Andrzej Franczyk

IX.

Moje publikacje o historii regionu

Jerzy Krzywaźnia (2024) - fot. Grzegorz Kosmala

Jestem emerytowanym nauczycielem historii i autorem szeregu publikacji z zakresu historii regionalnej. Zachęcam do zapoznania się z nimi:

- ✓ 100 lat w służbie społeczeństwu: Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej (aut. Jerzy Krzywaźnia, Barbara Cichosz). – Kuźnica Grabowska; Gołuchów: PHU Agat, 2010. – 104 s. ISBN 978-83-930746-0-0 (monografia)
- ✓ Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej, Kuźnica Grabowska; Gołuchów: PHU Agat, 2013. – 44 s. ISBN 978-83-930746-1-7
- ✓ Z dziejów kościoła w Rojowie, Szkoła Podstawowa w Rojowie [aut. Jerzy Krzywaźnia, Hanna Kempa], Rojów 2013
- ✓ Zbrodnia Katyńska wpisana w historię Kuźnicy Grabowskiej, Kuźnica Grabowska 2015
- ✓ Delegat na Polski Sejm Dzielnicowy ksiądz prałat Ksawery Szukalski (1878-1956), Przegląd Wielkopolski 2008, nr 3, s. 56–58

- ✓ Setna rocznica Elementarza Falskiego – związki autora z Wielkopolską, Przegląd Wielkopolski nr 89 (3/2010)
- ✓ „Pamięć nie dała się zgładzić” – w hołdzie nauczycielom ziemi ostrzeszowskiej poległym w Katyniu (w) Ostrzeszowska Kronika Regionalna 2004/2005, R. 4/5, s. 64–67
- ✓ Powstańcza bitwa pod Kuźnicą Grabowską (w) Ostrzeszowska Kronika Regionalna 2004/2005, R. 4/5, s. 84–87
- ✓ Śladami historycznych inskrypcji kraszewickiego cmentarza i kościoła (w) Ostrzeszowska Kronika Regionalna, R.6/2013, s. 44–49
- ✓ Dzieje fryszerki w Czajkowie (w) Ostrzeszowska Kronika Regionalna, R.7/2014, s. 50–55
- ✓ Wojenne losy rodziny Janasów (w) Ostrzeszowska Kultura nr 24 3/2022, s. 8–13
- ✓ Uzdrawienie za wstawiennictwem św. Józefa w rojowskim dworze (1763) (w) Ostrzeszowska Kultura nr 25 4/2022, s. 13
- ✓ Franciszek Frezer (1798-1845) (w) Ostrzeszowska Kultura nr 25 4/2022, s. 14–15
- ✓ Jakub Krzywaźnia (ok. 1784-1831) i Kuźnica Grabowska w jego czasach (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 27 2/2023, s. 14–16
- ✓ Pocztówka z Rojowa (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 28 3/2023, s. 2
- ✓ Żydowski Obóz Pracy (Getto Żydowskie) w Kraszewicach (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 28 3/2023, s. 8–10
- ✓ Obchody 150. rocznicy bitwy pod Kuźnicą Grabowską (1863-2013) - materiały źródłowe, Rojów 2023
- ✓ Kronika życia Józefa Blewąski - górnika i żołnierza WP we Francji (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 30 1/2024, s.1-4
- ✓ W Dachau był numerem: 28313. Wspomnienie Sługi Bożego ks. Franciszka Strugały (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 31 2/2024, s. 2-3
- ✓ Tajemnica Enigmy - związki słynnego kryptologa z Kraszewicami (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 31 2/2024, s. 4-6
- ✓ Historyczny portret Ostrzeszowa u progu I wojny światowej (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 32 3/2024, s.2-5
- ✓ Szkoła w Kuźnicy Grabowskiej (1953-1960) - zapiski z przeszłości (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 32 3/2024, s.12-15
- ✓ Upamiętnienie bohaterów bitwy o Monte Cassino z Kuźnicy Grabowskiej, Rojów 2024, s. 46

- ✓ Pamiątka z tajnego nauczania - Władysław Jura (1892-1964), Rojów 2024, s. 20
- ✓ W hołdzie żołnierzom wojny obronnej 1939 z Kuźnicy Grabowskiej, Rojów 2024, s. 54
- ✓ Wspomnienia Leona Nalepy (1896-1975), Rojów 2025, s. 40
- ✓ Przygoda malarza Kazimierza Lasockiego na wyspie przemytników na Prośnie (w) Ostrzeszowska Kultura nr 34 1/2025, s. 8-9
- ✓ Kuźnica Grabowska w hołdzie powstańcom styczniowym (w) Ostrzeszowska Kultura nr 34 1/2025, s. 9-11

Z większością publikacji można zapoznać się na moim blogu (który prowadzę od 2011 r) <https://szkicehistoryczne.blogspot.com> a także na [Jerzy Krzywaźnia - Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa \(wbc.poznan.pl\)](#) i [Regionalia Ziemi Łódzkiej](#) oraz [Jerzy Krzywaźnia - Academia.edu](#)
 Kontakt z autorem : jerzykrzywaznia@gmail.com

Spis treści:

I. Wstęp i motywacja publikacji	5
II. Sługa Boży ks. Franciszek Strugała (1904-1942)	6
III. Upamiętnienie ks. Franciszka Strugały na terenie parafii Kraszewice	9
IV. Ulica ks. Franciszka Strugały w Kraszewicach (2011)	14
V Rok ks. Franciszka Strugały w gminie Kraszewice (2022)	15
VI. Sługa Boży ks. Franciszek Strugała w kulturze i sztuce	18
VII. Narodowy Dzień Męczeństwa Duchowieństwa Polskiego	21
VIII. Upamiętnienia poza parafią Kraszewice	22
IX. Moje publikacje o historii regionu	26